UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias Vincentii Caraffa, Societatis Iesv Praepositi Generali, Tomvs ...

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam interpretis donatus

Iter ad coelum in quatuor partitum Semitas seu partes, & Fasciculum Myrrhæ

Caraffa, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1660

cap. 7. De Virtute Gratitudinis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-49363

Visual Library

Ubi notandum venit diſcrimen inter has duas Obedientias. In Obedientia politica concurrit Deus, ſolùm ut cauſa efficiens, in quantum præcipit exhiberi Obedientiam Superioribus temporalibus (unde dixit Apoſtolus: *Servi obedite, Dominis carnalibus, ſicut CHRISTO*) In Obedientia verò ſpirituali & religioſa concurrit Deus, non ſolùm ut cauſa efficiens; verùm etiam ut cauſa finalis & motiva ultimata: quia obedimus voluntati hominis, ut ultimatè obediamus voluntati Dei, cujus Vicarium & Miniſtrum agit Superior: Quamobrem dicebat Chriſtus: *Qui vos audit, me audit*, loquens de Obedientia religioſa, non politica. In praxi igitur & exercitio Obedientiæ curemus ſedulò, ut Obedientia noſtra non ſit politica & naturalis; ſed ſupernaturalis, propter motivum Charitatis Dei: juxta doctrinam S. Apoſtoli Petri: *Caſtificantes animas veſtras in Obedientia Charitatis, id eſt, obediendo ex motivo Charitatis.*

Epheſ. c. 6.

1. Pet. c. 1.

CAP. VII.

De Virtute Gratitudinis.

1. GRatitudo *eſt compenſatio beneficij.* Eſt virtus inclinans ad reddendum mutuum benefactoribus noſtris. Et eſt pars Juſtitiæ, quia reſpicit debitum, quod à nobis exigunt noſtri benefactores: ſicut Religio reſpicit debitum, quod exigit Deus: Pietas reſpicit debitum, quod à nobis requirunt Parentes noſtri: Obſervantia reſpicit debitum, quod exigunt Superiores noſtri. Verum quoque eſt, quod virtus Religionis eminenter in ſe contineat virtutem Gratitudinis reſpectu Dei, in quantum per eam gratias referimus Deo, tanquam primo, & ſummo benefactori noſtro. q. 106. a. 1.

2. Tres ſunt actus ad hanc virtutem ſpectantes: *Recognitio beneficij, Gratiarum actio, & Retributio.* q. 107. a. 2.

Etenim beneficiorum recordari, benefactorem laudare eique gratias agere, ac mutuum etiam reddere tenemur aliquo effectu & ſigno exteriori honoris & reverentiæ, nec non aliquo dono, prout patiuntur vires noſtræ. Adhæc quartum Gratitudinis actum, qui eſt, ut plus
art. 6. reddamus, quàm recepimus, idque aut effectu, vel affectu & voluntate, adjungere debemus. Quia, ſi reddimus *minus, vel æquale*, non agimus juxta naturam hujus virtutis: quæ, ut ipſummet nomen indicat & demonſtrat, debet eſſe grata, *& gratis data*, aliqua ex parte ſuperando beneficium. Quapropter obligatio Gratitudinis non habet finem, & ut loquitur S. Thomas, *eſt interminabilis*: quia procedit à Charitate, ratione cujus *quantò plùs ſolvitur, plùs debetur*, ſecundùm illud ad Rom. 13. *Nemini quidquàm debeatis, niſi ut invicem diligatis.*

3. Motiva virtutis hujus ſunt tot tanta, quot & quanta ſunt beneficia, propter quæ grati eſſe debemus
S. Antonin. benefactoribus noſtris. Hæc beneficia comparatione
Tit. 5. c. 12. Dei, utpotè, primi & ſummi Benefactoris noſtri ſunt triplicis generis: Generalia, Specialia, & Singularia. Generalia ſunt, beneficia Creationis, Redemptionis,
S. Bernard. Remunerationis. Unde monet S. Bernardus: *Agamus, fratres, gratias Factori noſtro, Redemptori noſtro, & Remuneratori noſtro.* Beneficia ſpecialia ſunt etiam tria: *Exſpectationis. Iuſtificationis, & Conſervationis.*
Iſa. c. 3. Quia nos exſpectat ad pœnitentiam (*Exſpectat vos Dominus, ut miſereatur veſtri*) Juſtificat nos ſua ſancta
q. 106. a. 3. Gratia, & in ea nos conſervat. Et, ſecundùm doctrinam S. Thomæ, majores gratias referre tenemur Deo propter donum Pœnitentiæ; quàm, ſi ſemper nos conſervaſſet in Innocentia: etenim quamvis Innocentia ſit *majus bonum, & magis continuatum*, nihilominùs majus *donum & beneficium eſt* Pœnitentia conſiderata conditione perſonæ, quæ Deo inimica, ac promerita ſuit æternas Inferni pœnas.

S. Bern. 4. Effectus virtutis hujus eſt, diſponere animum
ſerm. 13. ad nova beneficia. *Origo fontium & fluviorum omnium eſt mare: virtutum & ſcientiarum omnium Dominus*
Eccleſ. c. 1. JESVS. Ergò, quemadmodùm *omnia flumina intrant*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

amore, ut iterùm fluant; ita omnes Gratiæ per virtutem Gratitudinis Deo ter Opt. Max. referantur, neceſſe eſt, ut de novo, & in majori copia & abundantia ad nos redeant & refluant. E contrà (ut idem S. Doctor affirmat) Ingratitudo *peremptoria res eſt, hoſtis gratiæ, & inimica ſalutis.* Et alibi: *Gratiarum ceſſat decurſus, ubi recurſus noſter non fuerit.*

5. Vitium Ingratitudinis oppoſitum virtuti Gratitudinis conſiſtit in eo, quod non recognoſcantur beneficia recepta, nec Benefactori agantur gratiæ, neque reddatur mutuum: & propter *formalis Ingratitudo* (ut docet S. Thomas) *eſt in beneficij contemptu*: quando non compenſatur beneficium ob hanc ſolam cauſam, quia ſpernitur, ac nihili æſtimatur. q.109. a.2. Pœna hujus vitij, ſecundum S. Bernardum, *eſt deſeri à Gratiâ, quia Gra-* S. Bernar. *tiam per Gratitudinem non veneratur.* Et juxta S. Au- *ſerm. de 7.* guſtinum, *non eſt dignus dandis, qui non eſt gratus* *miſericord.* *in datis.*

6. Quantum ad modum exercendi hanc virtutem, docet eum Apoſtolus: *In omnibus gratias agite, id eſt,* Theſſ.c.5. *tam in proſperis, quàm in adverſis* (ut exponit S. Thomas) quia *ipſa etiam flagella, quæ mittuntur à Deo, beneficia ſunt, in ſalutem ordinata.* Juxta S. Bernardum, bonus uſus virtutis hujus duabus conſtare debet conditionibus: *Debet eſſe ſine fraude, & ſine intermiſſione.* Serm.13. Primò, debet eſſe ſine fraude, non defraudando & fu- Cant. rando gloriam Deo propriam & debitam. *Sed de omni gloriâ Domini tui, non exeunte ex te, ſed tranſeunte per te, nihil tuis manibus adhærere contingat. Unde audies: Euge, ſerve bone, & fidelis, quia in pauca fuiſti fidelis, ſupra multa te conſtituam.* Secundò, debet eſſe continua, & ſine intermiſſione, quemadmodùm continua eſt miſericordia & beneficentia Dei erga nos: ut enim ait S. Auguſtinus: *qualibet creatura eſt quoddam Dei* S. Aug. *beneficium, homini collatum*: ergò in omnibus creaturis gratias agere, & gloriam Deo dare debemus: gratias agere in quantum ſunt noſtra beneficia: & dare gloriam, in quantum ſunt effectus Dei. *Quia omnis* S.Th.a.3. *effectus ad ſuam cauſam convertitur, vel in utilitatem, vel in gloriam.* Noſtra igitur Gratitudo in Deum debet